CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
ELEANOR SHARPSTON
prezentate la 10 decembrie 2015[1]

Cauza C-472/14

Canadian Oil Company Sweden AB
Anders Rantén
împotriva
Riksåklagaren

[cerere de decizie preliminară formulată de Högsta domstolen (Curtea Supremă, Suedia)]

„Înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) — Domeniul de aplicare al armonizării — Înregistrarea substanțelor chimice la Agenția Europeană pentru Produse Chimice înainte de introducerea lor pe piață — Obligația paralelă de a înregistra produsele chimice care sunt fabricate sau importate într-un stat membru în cursul activității comerciale — Articolele 34 și 36 TFUE — Restricție cantitativă la import — Justificare — Protecția vieții și a sănătății umane și protecția mediului — Proporționalitate”

1. Prin cererea adresată Curții, Högsta domstolen (Curtea Supremă, Suedia, denumită în continuare „instanța de trimitere”) solicită lămuriri cu privire la aspectul dacă cerința din Regulamentul REACH[2] privind notificarea substanțelor chimice în vederea înregistrării, pe de o parte, și dispozițiile din tratat care asigură libera circulație a mărfurilor, pe de altă parte, împiedică statele membre să introducă obligații similare de notificare și de înregistrare a unor asemenea substanțe la nivel național. În ce măsură Regulamentul REACH armonizează notificarea și înregistrarea substanțelor chimice și cât de largă este sfera de acțiune lăsată statelor membre pentru aplicarea propriilor politici referitoare la fabricarea, la introducerea pe piață sau la utilizarea produselor chimice?

Cadrul legal

Dreptul Uniunii Europene

2. În conformitate cu articolul 34 TFUE, „[î]ntre statele membre sunt interzise restricțiile cantitative la import, precum și orice măsuri cu efect echivalent”. Articolul 36 TFUE prevede că statele membre pot institui restricții proporționale la circulația mărfurilor dacă acestea sunt justificate de anumite motive permisibile, inclusiv protecția sănătății și a vieții persoanelor și a animalelor.

1 — Limba originală: engleza.

2 — Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO 2006, L 396, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 60, p. 3). Versiunea Regulamentului REACH care este relevantă pentru situația de fapt din procedura principală este aceea care a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 552/2009 al Comisiei din 22 iunie 2009 (JO L 164, p. 7).

3. Prezintă relevanță următoarele considerente ale Regulamentului REACH:

„[…]

(16) Prezentul regulament stabilește sarcinile și obligațiile care revin producătorilor, importatorilor și utilizatorilor din aval de substanțe ca atare, în amestecuri sau în articole. […]

[…]

(19) […] dispozițiile privind înregistrarea ar trebui să le impună producătorilor și importatorilor să furnizeze date privind substanțele pe care le produc sau pe care le importă, să utilizeze datele respective în vederea evaluării riscurilor pe care le prezintă substanțele în cauză, precum și să elaboreze și să recomande măsuri adecvate de administrare a riscului. Pentru a asigura respectarea efectivă a acestor obligații, precum și din motive de transparență, operatorii care solicită înregistrarea ar trebui să prezinte [Agenției Europene pentru Produse Chimice][3] un dosar care să conțină toate informațiile menționate mai sus. Ar trebui să fie permisă circulația substanțelor înregistrate pe piața internă.

(20) […] În cazul în care Agenția, în colaborare cu statele membre, consideră că există motive pentru a crede că o substanță prezintă un risc pentru sănătatea umană și pentru mediu, aceasta ar trebui, după ce a inclus substanța respectivă într-un plan comunitar de acțiune flexibil pentru evaluarea substanțelor, să se asigure că substanța în cauză este evaluată, încredințând aceasta autorităților competente ale statelor membre.

(21) Cu toate că informațiile privind substanțele furnizate în urma evaluării ar trebui folosite, în primul rând, de către producători și importatori în vederea administrării riscurilor pe care le prezintă substanțele acestora, ele pot fi utilizate, de asemenea, pentru a iniția proceduri de autorizare sau de restricționare în temeiul prezentului regulament sau proceduri de management al riscului în temeiul altor acte legislative comunitare. Prin urmare, este necesar să se asigure că aceste informații sunt puse la dispoziția autorităților competente și că pot fi utilizate de către autoritățile respective în scopul acestor proceduri.

[…]

(44) Pentru a oferi un sistem simplu și armonizat, este necesar ca toate înregistrările să fie transmise Agenției. […]

[…]

(103) Agenția ar trebui să depună eforturi pentru a ajunge, prin intermediul unui comitet al statelor membre, la un acord între autoritățile statelor membre cu privire la aspecte specifice care necesită o abordare armonizată.

[…]

(105) Având în vedere sporirea responsabilității persoanelor fizice sau juridice pentru utilizarea în condiții de securitate a substanțelor chimice, este necesar să se consolideze aplicarea legislației. Prin urmare, Agenția ar trebui să pună la dispoziție un forum în cadrul căruia statele membre să poată să schimbe informații cu privire la activitățile pe care le desfășoară în scopul aplicării legislației privind substanțele chimice și să coordoneze aceste activități. […]

3 — La care vom face referire în continuare utilizând termenul „Agenția”.

[…]

(119) Pe lângă participarea la punerea în aplicare a legislației comunitare, autoritățile competente ale statelor membre ar trebui, datorită apropierii lor față de părțile interesate din statele membre, să joace un rol în schimbul de informații privind riscurile pe care le prezintă substanțele și privind obligațiile impuse persoanelor fizice sau juridice în temeiul legislației privind substanțele chimice. În paralel, este necesară o cooperare strânsă între Agenție, Comisie și autoritățile competente ale statelor membre în vederea asigurării coerenței și a eficienței procesului global de comunicare.

[…]”

4. Potrivit articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul REACH, scopul acestuia din urmă este de a se asigura un nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului, inclusiv promovarea unor metode alternative pentru evaluarea pericolelor pe care le prezintă substanțele, precum și libera circulație a substanțelor pe piața internă, asigurând totodată sporirea competitivității și a inovației. Articolul 1 alineatul (2) prevede că Regulamentul REACH stabilește dispoziții referitoare la substanțe și la amestecuri care trebuie să se aplice producerii, introducerii pe piață sau utilizării unor asemenea substanțe ca atare, în amestecuri sau în articole, precum și introducerii pe piață a amestecurilor. În conformitate cu articolul 1 alineatul (3), Regulamentul REACH se bazează pe principiul că este în sarcina producătorilor, a importatorilor și a utilizatorilor din aval să se asigure că produc, introduc pe piață sau utilizează substanțe care nu au efecte adverse asupra sănătății umane sau asupra mediului.

5. Articolul 3 cuprinde următoarele definiții:

„1. prin «substanță» se înțelege un element chimic și compușii acestuia în stare naturală sau obținuți prin orice proces de producție, inclusiv orice aditiv necesar pentru păstrarea stabilității și orice impuritate care derivă din procesul utilizat, cu excepția oricărui solvent care poate fi separat fără a influența stabilitatea substanței sau fără a-i schimba compoziția;

2. prin «amestec» se înțelege amestecuri sau soluții de două sau mai multe substanțe (componenți);

3. prin «articol» se înțelege un obiect căruia i se dă, în cursul fabricației, o formă, o suprafață sau un aspect special care îi determină funcția într-un grad mai mare decât o face compoziția sa chimică;

[…]

13. prin «utilizator din aval» se înțelege orice persoană fizică sau juridică stabilită pe teritoriul Comunității, alta decât producătorul sau importatorul, care utilizează o substanță ca atare sau în amestec, în cursul activităților sale industriale sau profesionale. Un distribuitor sau un consumator nu constituie un utilizator din aval. […]

[…]

37. prin «scenariu de expunere» se înțelege ansamblul condițiilor, inclusiv condițiile de exploatare și măsurile de administrare a riscurilor, care descriu modul de producere sau de utilizare a substanței în cursul ciclului de viață, precum și modul de efectuare a controlului de către producător sau importator sau modul recomandat utilizatorilor din aval pentru controlul expunerii oamenilor și a mediului. Aceste scenarii de expunere se pot referi la un proces specific sau la o utilizare specifică sau la mai multe procese sau utilizări, după caz;

[…]”

6. Articolul 5 [intitulat „Fără informații, nu este pe piață («No data, no market»)”], care este cuprins în titlul II (denumit „Înregistrarea substanțelor”) prevede că: „Sub rezerva articolelor 6, 7, 21 și 23, substanțele ca atare, în amestecuri sau în articole, nu pot fi produse sau introduse pe piață în Comunitate decât dacă au fost înregistrate în conformitate cu dispozițiile relevante ale prezentului titlu, atunci când se solicită aceasta.”

7. Potrivit articolului 6 alineatul (1), orice producător sau importator al unei substanțe, ca atare sau într-un amestec sau în amestecuri, în cantități anuale de o tonă sau mai mari, este obligat să prezinte o cerere de înregistrare Agenției, cu excepția dispozițiilor contrare ale Regulamentului REACH. De asemenea, în conformitate cu articolul 7 alineatul (1), orice fabricant sau importator de articole trebuie să prezinte o cerere de înregistrare Agenției pentru orice substanță aflată în compoziția articolelor respective, în cazul în care substanța este prezentă în articolele respective în cantități care totalizează anual peste o tonă/fabricant sau importator și substanța este destinată să fie emisă în condiții de utilizare normale sau care pot fi prevăzute în mod rezonabil.

8. Conform articolului 10 litera (a), orice asemenea înregistrare trebuie să fie însoțită de un dosar tehnic care să cuprindă, printre altele, identitatea producătorului (producătorilor) sau a importatorului (importatorilor), identitatea substanței, informații privind producerea și utilizarea (utilizările) substanței [care să reprezinte toate utilizările identificate de solicitantul înregistrării], clasificarea și etichetarea substanței, instrucțiuni privind utilizarea în condiții de securitate a substanței; cerințe detaliate privind informațiile pe care trebuie să le conțină dosarul tehnic se găsesc în anexele VI-XI la Regulamentul REACH. Potrivit articolului 10 litera (b), notificarea către Agenție trebuie să fie însoțită și de un raport de securitate chimică.

9. Articolul 37 alineatul (4) primul paragraf prevede că un utilizator din aval al unei substanțe ca atare sau în amestec trebuie să întocmească un raport de securitate chimică pentru orice utilizare în afara condițiilor descrise într-un scenariu de expunere sau, după caz, care se încadrează într-o categorie de expunere și utilizare comunicată acestuia în fișa cu date de securitate sau pentru orice utilizare nerecomandată de furnizor. În conformitate cu articolul 38 alineatele (1) și (2), utilizatorul din aval trebuie în acest caz, înainte de lansarea sau de continuarea unei utilizări speciale a unei substanțe care a fost înregistrată de un furnizor din amonte, în conformitate cu articolul 6, să comunice Agenției informațiile privind, printre altele, identitatea și detaliile sale de contact, numărul (numerele) de înregistrare a substanței (substanțelor), în cazul în care există, identitatea substanței (substanțelor), identitatea producătorului (producătorilor) sau a importatorului (importatorilor) sau a altui furnizor și o scurtă descriere generală a utilizării (utilizărilor) și a condițiilor de utilizare.

10. În principiu, articolul 56 alineatul (1) condiționează introducerea pe piață a substanțelor enumerate în anexa XIV de autorizarea sa de către Comisie. Articolul 56 alineatul (2) prevede, în esență, că un utilizator din aval poate să utilizeze o substanță care face obiectul autorizării fără a mai solicita autorizarea, cu condiția ca utilizarea să fie în conformitate cu condițiile unei autorizații emise pentru utilizarea respectivă unui furnizor din amonte. Articolul 57 enumeră categoriile de substanțe care pot fi incluse în anexa XIV. Aceste categorii includ substanțele care îndeplinesc criteriile pentru a fi clasificate drept cancerigene, mutagene sau toxice pentru reproducere [4]. Articolul 59 stabilește procedura de întocmire a unei liste cu substanțele candidate la o eventuală includere pe lista din anexa XIV. Potrivit articolului 59 alineatul (3), orice stat membru poate să întocmească un dosar în conformitate cu anexa XV pentru substanțele care, în opinia sa, îndeplinesc criteriile formulate la articolul 57 și să îl transmită Agenției [5].

4 — Clasificarea respectivă figurează în Directiva 67/548/CEE a Consiliului din 27 iunie 1967 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative referitoare la clasificarea, ambalarea și etichetarea substanțelor periculoase (JO 196, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 1, p. 234).

5 — În anexa XV se precizează că o asemenea propunere trebuie să includă în special identitatea substanței (substanțelor) în cauză, informațiile disponibile privind utilizarea și expunerea și informațiile privind substanțele și tehnicile alternative.

11. Articolul 67 alineatul (1) prevede că o substanță ca atare, în amestec sau în articol, pentru care anexa XVII stipulează o restricție, poate fi produsă, introdusă pe piață sau utilizată numai în cazul în care respectă condițiile prevăzute de acea restricție. Potrivit articolului 68 alineatul (1), „[î]n cazul în care producerea, utilizarea sau introducerea pe piață a substanțelor prezintă un risc inacceptabil pentru sănătatea umană sau pentru mediu, care trebuie abordat la nivelul întregii Comunități, anexa XVII se modifică […] prin adoptarea de noi restricții sau prin modificarea celor existente […]”. În conformitate cu articolul 69 alineatul (4), în cazul în care un stat membru consideră că producerea, introducerea pe piață sau utilizarea unei substanțe ca atare, în amestec sau în articol, prezintă un risc pentru sănătatea umană sau pentru mediu, care nu este controlat corespunzător și necesită luarea unor măsuri pe scară largă la nivelul Comunității, atunci acesta prezintă Agenției un dosar care respectă cerințele din anexa XV, în vederea demarării procesului de restricționare.

12. Articolul 76 alineatul (1) litera (e) precizează că Agenția cuprinde, printre altele, un Comitet al statelor membre, care este responsabil cu soluționarea eventualelor divergențe de opinie cu privire la proiectele de decizii propuse de Agenție sau de statele membre și la propunerile de identificare a substanțelor care prezintă o îngrijorare deosebită.

13. Articolul 125 obligă statele membre să „mențină un sistem de controale oficiale și alte activități în funcție de circumstanțe”. Articolul 117 coroborat cu articolul 127 impun statelor membre să prezinte Comisiei, o dată la cinci ani, un raport privind funcționarea Regulamentului REACH pe teritoriile lor, care să includă capitole privind evaluarea și aplicarea care să facă referire la rezultatele inspecțiilor oficiale realizate în perioada anterioară de raportare.

14. Articolul 128 este redactat după cum urmează:

„(1) Sub rezerva alineatului (2), statele membre nu interzic, restricționează sau împiedică producerea, importul, introducerea pe piață sau utilizarea unei substanțe ca atare, în amestec sau în articol, ce intră sub incidența prezentului regulament, care este conformă cu prezentul regulament și, după caz, cu acte comunitare adoptate în vederea aplicării prezentului regulament.

(2) Nicio dispoziție a prezentului regulament nu împiedică statele membre să mențină sau să stabilească norme naționale pentru protecția lucrătorilor, a sănătății umane și a mediului, aplicabile în cazurile în care prezentul regulament nu armonizează cerințele privind producerea, introducerea pe piață sau utilizarea.”

Dreptul suedez

15. Potrivit articolului 12 din capitolul 14 din Codul mediului (Miljöbalken), produsele chimice fabricate sau importate în Suedia în cursul desfășurării unei activități comerciale trebuie să fie înregistrate într-un registru (denumit în continuare „registrul produselor suedez”), păstrat de autoritatea națională competentă. Articolul 2 punctul 1 din capitolul 14 din Codul mediului definește un produs chimic ca fiind o substanță chimică sau un preparat compus din substanțe chimice care nu constituie un articol.

16. Persoana care, în mod intenționat sau din neglijență, încalcă obligația de notificare în scopul înregistrării prevăzută la articolul 12 din capitolul 14 se face vinovată de împiedicarea inspecțiilor de mediu, faptă care se pedepsește cu amendă sau cu închisoare de până la doi ani potrivit articolului 5 punctul 5 din capitolul 29 din Codul mediului.

17. Guvernul a pus în aplicare articolul 12 din capitolul 14 din Codul mediului prin Ordonanța privind produsele chimice și organismele biotehnice (Förordningen om kemiska produkter och biotekniska organismer, denumită în continuare „ordonanța”). În esență, ordonanța impune unei persoane care, în cursul desfășurării unei activități comerciale, fabrică anual 100 de kilograme sau mai mult dintr-un

produs chimic în Suedia sau importă asemenea cantități din produsul respectiv în acest stat membru, să notifice fabricarea sau importul Inspectoratului pentru Produse Chimice (Kemikalieinspektionen)[6].

18. Potrivit articolului 4 din capitolul 3 din Regulamentul Inspectoratului pentru Produse Chimice privind produsele chimice și organismele biotehnice (Kemikalieinspektionens föreskrifter om kemiska produkter och biotechniska organismer, denumit în continuare „Regulamentul Inspectoratului pentru Produse Chimice"), informațiile care trebuie notificate includ, printre altele: (i) numele, adresa și numărul de telefon ale persoanei căreia îi revine obligația de notificare, (ii) denumirea produsului și, dacă este cazul, denumirea comună a acestuia, (iii) numărul său statistic, (iv) o declarație din care să rezulte dacă persoana căreia îi revine obligația de notificare este producătorul sau a importat produsul dintr-un alt stat membru sau dintr-o țară terță, (v) informații cu privire la faptul dacă produsului i-a fost atribuită o denumire comercială nouă sau o denumire de produs nouă, (vi) informații cu privire la faptul dacă produsul este destinat să fie pus la dispoziția consumatorilor pentru uz personal, (vii) utilizarea principală a produsului sau, atunci când este utilizat în producție în calitate de produs de bază, repartizarea estimată exprimată în procente a utilizării produsului în cel mult trei sectoare de activitate diferite, (viii) în cazul produselor exportate de persoana căreia îi revine obligația de notificare, procentul aproximativ al exporturilor, (ix) funcția produsului, (x) denumirea substanței și concentrația tuturor substanțelor din compoziția sa care au fost calificate, în special, ca fiind cancerigene, mutagene, toxice pentru reproducere sau sensibilizante, (xi) în cazul anumitor vopsele și lacuri, precum și în cazul produselor de refinisare a vehiculelor, subcategoria din care face parte substanța și concentrația de compuși organici volatili exprimată în g/l în formularea produsului gata de utilizare și (xii) substanțele incluse în compoziția produsului în calitate de conservanți și concentrația fiecărei astfel de substanțe.

19. Regulamentul Inspectoratului pentru Produse Chimice impune ca numele, adresa și numărul de telefon ale persoanei căreia îi revine obligația de notificare să fie comunicate cât mai curând posibil și cel târziu la data începerii activității. Celelalte informații trebuie notificate Inspectoratului pentru Produse Chimice cel târziu la data de 28 februarie a anului calendaristic următor datei la care a luat naștere obligația de notificare a produsului.

Situația de fapt, procedura și întrebările preliminare

20. La 24 aprilie 2013, Hovrätten över Skåne och Blekinge (Curtea de Apel din Scania și Blekinge, denumită în continuare „Hovrätten") l-a condamnat pe domnul Anders Rantén pentru împiedicarea inspecțiilor de mediu potrivit articolului 5 punctul 5 din capitolul 29 din Codul mediului. Domnul Rantén nu a notificat Inspectoratului pentru Produse Chimice, până la data de 28 februarie 2010, faptul că societatea Canadian Oil Company Sweden AB (denumită în continuare „Canadian Oil") a importat 392 de tone de produse chimice în Suedia în anul 2009[7]. Întrucât domnul Rantén era persoana responsabilă pentru importul respectiv, a fost condamnat de Hovrätten la pedeapsa amenzii de 100 SEK pe zi timp de 60 de zile[8]. În plus, Hovrätten a condamnat societatea Canadian Oil la pedeapsa amenzii corporative de 200 000 SEK[9].

21. În procedura principală este cert că societatea Canadian Oil a importat substanțele chimice respective în Suedia cu respectarea cerințelor de înregistrare prevăzute de Regulamentul REACH.

6 — Decizia de trimitere menționează această normă numai în ceea ce privește importul de produse chimice în Suedia. Totuși, din observațiile scrise ale Suediei și ale Comisiei reiese că ea se aplică în egală măsură în cazul fabricării de produse chimice.

7 — Din dosarul național comunicat Curții rezultă că societatea Canadian Oil importă produse chimice din alte state membre ale Uniunii Europene.

8 — În total, suma menționată reprezintă aproximativ 640 EUR la cursul de schimb aplicabil la data redactării.

9 — Și anume aproximativ 21 300 EUR la cursul de schimb aplicabil la data redactării.

22. Domnul Rantén și Canadian Oil au declarat recurs împotriva hotărârii pronunțate de Hovrätten la instanța de trimitere, care a suspendat procedura și a adresat următoarele întrebări preliminare:

„1) Este contrar dispozițiilor [Regulamentului REACH] faptul că, în temeiul legislației suedeze, persoana care, în cursul desfășurării unei activități comerciale, importă în Suedia un produs chimic în privința căruia există o obligație de înregistrare potrivit acestui regulament are și obligația de notificare a Inspectoratului pentru Produse Chimice în scopul înregistrării în registrul produselor suedez?

2) În cazul în care răspunsul la prima întrebare este negativ, obligația de notificare prevăzută de legislația suedeză este contrară articolului 34 TFUE, având în vedere excepțiile prevăzute la articolul 36 TFUE?”

23. Recurenții din procedura principală au depus observații scrise foarte sumare, în care au precizat, în esență, că își mențin toate argumentele invocate în fața instanței de trimitere. Au depus observații scrise și guvernele danez, finlandez, norvegian și suedez, precum și Comisia Europeană. Recurenții din procedura principală, guvernele norvegian și suedez și Comisia au prezentat observații orale în cadrul ședinței din 10 septembrie 2015.

Apreciere

Considerații introductive

24. Din procedura principală rezultă cu claritate că există o anumită suprapunere între cerința națională de notificare și de înregistrare aflată în discuție în această procedură și cerința de notificare și de înregistrare prevăzută de Regulamentul REACH [10]. Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere urmărește să afle dacă cea din urmă cerință lasă statelor membre posibilitatea să impună obligații suplimentare de notificare și de înregistrare a produselor chimice.

25. Întrebarea respectivă se axează pe *importul* de produse chimice în Suedia. Ea se pune însă în termeni identici în cazul *fabricării* de produse chimice în statul membru menționat. Atât importul, cât și fabricarea sunt supuse cerinței suplimentare de notificare și de înregistrare aflată în discuție în procedura principală [11]. În consecință, raționamentul nostru privind prima întrebare ar putea fi valabil și pentru fabricarea produselor chimice. Dimpotrivă, a doua întrebare vizează în mod special obstacolul în calea liberei circulații a mărfurilor pe care ar putea să îl genereze cerința de a notifica produsele chimice în vederea înregistrării în registrul produselor suedez în măsura în care se aplică produselor chimice importate în Suedia din alte state membre.

26. În continuare, este cert faptul că amenzile aplicate domnului Rantén și societății Canadian Oil pot fi confirmate în procedura principală doar dacă cerința de notificare și de înregistrare aflată în discuție este compatibilă cu Regulamentul REACH și cu articolele 34 TFUE și 36 TFUE.

27. În cadrul ședinței, recurenții din procedura principală au abordat problema taxelor pe care Suedia se pare că le percepe la fabricarea sau la importul produselor chimice. Ei au susținut, în esență, că taxele respective, care se calculează pe baza cantităților înregistrate în registrul produselor suedez, nu sunt corelate cu costurile efective suportate de autoritățile competente pentru monitorizarea

10 — Pentru o comparație mai detaliată a domeniilor de aplicare ale celor două cerințe, a se vedea punctele 41-44 de mai jos.

11 — Articolul 12 din capitolul 14 din Codul mediului.

produselor chimice și împiedică libera circulație pe piața internă în măsura în care sunt percepute la importul de produse chimice în Suedia. Canadian Oil a adăugat că taxele menționate constituie o sarcină grea pentru întreprinderile mici și mijlocii și că intră astfel în contradicție cu obiectivul menționat în considerentul (8) al Regulamentului REACH [12].

28. Totuși, prezenta trimitere preliminară privește exclusiv aspectul dacă dreptul Uniunii împiedică un stat membru să impună persoanelor care, în cursul desfășurării unei activități comerciale, importă un produs chimic în statul membru respectiv să efectueze o notificare către o autoritate națională în vederea înregistrării acestuia într-un registru al produselor chimice. Instanța de trimitere nu solicită lămuriri referitoare la aspectul dacă orice taxe percepute pentru produsele chimice importate în Suedia sunt compatibile cu dreptul Uniunii [13].

29. În sfârșit, răspunsul Curții la întrebările preliminare prezintă o relevanță specială în Danemarca, în Finlanda și în Norvegia [14], unde există registre de produse chimice comparabile cu registrul produselor suedez, iar aceste informații sunt disponibile în baza de date SPIN (substanțe în preparate în țările nordice) [15].

Regulamentul REACH împiedică un stat membru să impună ca produsele chimice importate pe teritoriul său să fie notificate în scopul înregistrării într-un registru al produselor chimice, chiar dacă în privința produselor respective există deja o obligație de notificare și de înregistrare în temeiul acestui regulament? (prima întrebare)

30. Prima întrebare privește, în esență, interpretarea articolului 128 din Regulamentul REACH. Articolul 128 alineatul (1) se opune, în principiu, ca statele membre să interzică, să restricționeze sau să împiedice circulația substanțelor care intră sub incidența regulamentului și care sunt conforme cu acesta. Aceasta înseamnă în special că substanțele care sunt supuse obligației de notificare și de înregistrare potrivit Regulamentului REACH (cum sunt cele 392 de tone de substanțe chimice importate în Suedia din procedura principală) pot, în principiu, să circule pe piața internă după înregistrarea în registrul Uniunii [16].

31. Totuși, potrivit articolului 128 alineatul (1) teza introductivă, norma respectivă se aplică „[s]ub rezerva alineatului (2)”. Potrivit acestei din urmă dispoziții, statele membre sunt libere să mențină sau să stabilească norme naționale pentru protecția lucrătorilor, a sănătății umane și a mediului, în cazurile în care regulamentul menționat nu armonizează cerințele privind producerea, introducerea pe piață sau utilizarea substanțelor chimice.

12 — Potrivit considerentului în cauză, „[a]r trebui să se ia în considerare în special eventualul impact al prezentului regulament asupra întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și necesitatea de a se evita orice discriminare față de acestea”.

13 — Prin urmare, din motive ușor de înțeles, instanța de trimitere nu a oferit informații despre temeiul juridic al acestor taxe, valoarea lor sau modul în care sunt calculate. Ea a făcut referire doar la constatarea făcută de Hovrätten, potrivit căreia registrul produselor aflat în discuție în procedura principală este utilizat, printre altele, în scopul facturării taxelor percepute pentru substanțele chimice, aceste taxe finanțând activitățile de monitorizare (punctul 25 din decizia de trimitere).

14 — Regulamentul REACH se aplică în Norvegia în temeiul Deciziei nr. 25/2008 a Comitetului mixt al SEE din 14 martie 2008 de modificare a anexei II (Reglementări tehnice, standarde, încercări și certificare) la Acordul SEE (JO L 182, p. 11).

15 — Baza de date poate fi consultată online la următoarea adresă: http://195.215.202.233/DotNetNuke/default.aspx

16 — Considerentul (19). Este posibil să fie necesară îndeplinirea unor condiții suplimentare înainte ca o substanță să poată circula pe piața internă [a se vedea în special articolul 56 alineatul (1) și articolul 67 alineatul (1) din Regulamentul REACH].

32. Articolul 128 alineatul (2) nu figura în propunerea inițială a Comisiei [17]. Totuși, dezbaterile din cadrul Consiliului „au reafirmat importanța menținerii capacității naționale de evaluare a substanțelor care pot prezenta un risc pentru sănătate și/sau pentru mediu” [18]. Prin urmare, în cadrul Consiliului, a existat o majoritate care a sprijinit inclusiv dispoziția suplimentară respectivă [19], care confirmă că Regulamentul REACH armonizează cerințele privind fabricarea, introducerea pe piață sau utilizarea doar în anumite cazuri [20].

33. Articolul 128 alineatul (2) conține de fapt două condiții. În primul rând, flexibilitatea pe care o conferă statelor membre este limitată la situațiile în care Regulamentul REACH *nu* armonizează cerințele privind fabricarea, introducerea pe piață sau utilizarea substanțelor chimice [21]. În al doilea rând, măsurile naționale adoptate pe acest temei trebuie să aibă drept scop protecția lucrătorilor, a sănătății umane sau a mediului.

34. Cerința națională de notificare și de înregistrare aflată în discuție în procedura principală urmărește în ultimă instanță să protejeze sănătatea umană și mediul [22]. Problema decisivă în cazul de față devine astfel dacă dispozițiile Regulamentului REACH care impun notificarea și înregistrarea substanțelor chimice implică un grad de armonizare care exclude o cerință națională de acest tip.

35. După cum a statuat recent Curtea, Regulamentul REACH instituie un sistem integrat de control al substanțelor chimice care include înregistrarea, evaluarea, precum și autorizarea și, eventual, restricționarea utilizării acestora [23]. Principiile cardinale care reglementează aceste elemente au fost prezentate de Comisie în introducerea Propunerii sale, care descrie sistemul REACH în sensul că cuprinde, mai întâi, înregistrarea (pentru care industria trebuie să obțină informații pertinente cu privire la substanțele pe care le produce și să exploateze aceste informații pentru a asigura o gestionare sigură a substanțelor menționate), în continuare, evaluarea (care permite să se verifice că industria își respectă obligațiile) și autorizarea pentru substanțele care prezintă motive de îngrijorare deosebită (ale căror riscuri legate de utilizare sunt gestionate în mod adecvat sau ale căror avantaje socioeconomice sunt mai importante decât riscurile în cazul în care nu există substanțe sau tehnologii de înlocuire ca altă soluție convenabilă, precum și, în sfârșit, o procedură de restricționare (care oferă o plasă de siguranță care permite gestionarea riscurilor care nu sunt acoperite în mod adecvat de alte dispoziții din sistemul REACH) [24].

36. În conformitate cu aceste principii, Regulamentul REACH impune industriei sarcina analizării substanțelor chimice. El instituie, în acest scop, diverse mecanisme de informare care urmăresc identificarea proprietăților periculoase de-a lungul întregului lanț de aprovizionare și gestionarea riscurilor în scopul de a evita efectele adverse asupra sănătății umane și asupra mediului [25]. Producătorii și importatorii sunt astfel obligați, în special, să furnizeze date privind substanțele pe care

17 — Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice și de modificare a Directivei 1999/45/CE și a Regulamentului (CE) privind poluanții organici persistenți, COM(2003) 644 final. Articolul 125 din propunere cuprinde doar esența a ceea ce a devenit articolul 128 alineatul (1) din Regulamentul REACH.

18 — Comunicat de presă privind cea de a 2665-a reuniune a Consiliului „Competitivitate (Piață internă, industrie și cercetare) desfășurată în Luxemburg la 6 și 7 iunie 2005, C/05/133, p. 9.

19 — Orientările comune ale Secretariatului General al Consiliului referitoare la o Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice și de modificare a Directivei 1999/45/CE și a Regulamentului (CE) privind poluanții organici persistenți și la o Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 67/548/CEE a Consiliului în scopul adaptării sale la Regulamentul (CE) al Parlamentului European și al Consiliului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), documentul 15472/05 al Consiliului, 8 decembrie 2005, p. 6.

20 — A se vedea în acest sens Hotărârea Lapin ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri, C-358/11, EU:C:2013:142, punctul 33.

21 — Dimpotrivă, statele membre au dreptul să adopte măsuri de salvgardare care derogă de la normele armonizate doar cu respectarea condițiilor stricte de procedură și de fond prevăzute la articolul 129 din Regulamentul REACH.

22 — A se vedea în continuare cu privire la aceste obiective punctul 40 de mai jos.

23 — Hotărârea FCD și FMB, C-106/14, EU:C:2015:576, punctul 32.

24 — *Ibid*., punctul 32.

25 — Hotărârea FCD și FMB, C-106/14, EU:C:2015:576, punctul 33.

le produc sau pe care le importă, să utilizeze datele respective în vederea evaluării riscurilor pe care le prezintă substanțele în cauză, precum și să elaboreze și să recomande măsuri adecvate de administrare a riscului [26]. Doar după prezentarea de către producători sau importatori a acestor informații la Agenție în scopul înregistrării substanțelor în cauză pot fi fabricate sau introduse pe piață în Uniunea Europeană (principiul „fără informații nu este pe piață”).

37. În acest context, vom analiza în continuare dacă Regulamentul REACH se opune unei cerințe naționale de notificare și de înregistrare precum cea în discuție în procedura principală, ținând cont de obiectivele regulamentului menționat și de gradul de armonizare ulterioară pe care o realizează.

38. În Hotărârea Lapin ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri [27], Curtea a clarificat măsura în care Regulamentul REACH armonizează *restricțiile* privind utilizarea substanțelor. Curtea a statuat că „producerea, introducerea pe piață sau utilizarea unei substanțe prevăzute la articolul 67 alineatul (1) din Regulamentul REACH nu poate fi supusă altor condiții decât cele stabilite prin acest articol și care răspund, astfel cum rezultă din dispozițiile articolului 68 alineatul (1) și ale articolului 69 din același regulament, necesității «unei acțiuni […] la nivelul Comunității»” [28]. În consecință, s-a considerat că, în principiu, adoptarea altor condiții decât cele prevăzute în Regulamentul REACH este incompatibilă cu obiectivele respectivului regulament și, mai concret, cu articolele 67 și 128 din acesta [29]. În opinia noastră, același raționament trebuie să se aplice în mod logic în privința autorizării substanțelor. Supunerea unor substanțe autorizate corespunzător de către Comisie unei autorizări suplimentare la nivel național ar aduce atingere în mod clar sistemului integrat de autorizare stabilit de Regulamentul REACH și, prin extensie, principiului prevăzut la articolul 128 alineatul (1) potrivit căruia substanțele care sunt conforme cu regulamentul respectiv pot să circule liber în cadrul pieței interne [30].

39. Totuși, în opinia noastră, raționamentul Curții referitor la gradul de armonizare realizat de Regulamentul REACH cu privire la *restricții* (și, pe de altă parte, la *autorizări*) nu poate fi valabil în prezenta cauză, care are ca obiect gradul de armonizare în cazul *înregistrării* substanțelor. Cerința de notificare și de înregistrare aflată în discuție în procedura principală nu este o condiție prealabilă pentru introducerea unui produs chimic pe piața suedeză. Rezultă în special din articolul 4 din Regulamentul Inspectoratului pentru Produse Chimice că cerința în cauză este mai degrabă o formalitate care decurge fie din fabricarea, fie din importul produselor chimice. În plus, din dosarul Curții rezultă că nerespectarea acestei cerințe nu are drept efect nelegalitatea comercializării produselor respective, ci atrage aplicarea pedepsei amenzii sau a închisorii pentru persoanele care nu respectă obligația de notificare [31].

40. În continuare, registrul produselor suedez urmărește să ofere o imagine de ansamblu asupra produselor chimice (altfel spus, substanțe chimice și preparate din substanțe chimice care nu sunt mărfuri) [32] fabricate sau importate în Suedia în cursul desfășurării unei activități comerciale și asupra utilizărilor acestora. Respectiva imagine de ansamblu are mai multe funcții [33]. În primul rând, ea este utilizată ca o bază de date de Inspectoratul pentru Produse Chimice și de alte autorități pentru monitorizarea produselor chimice. Baza de date în cauză oferă autorităților menționate informații utile, înainte de orice inspecție, referitoare la operatorii economici și la produsele fabricate sau importate de aceștia. Ea ajută astfel autoritățile să selecteze instalațiile care trebuie să fie inspectate pe baza unei evaluări a riscurilor. În cadrul ședinței, guvernul suedez a menționat printre autoritățile care

26 — Considerentul (19) al Regulamentului REACH.

27 — C-358/11, EU:C:2013:142.

28 — Hotărârea Lapin ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri, C-358/11, EU:C:2013:142, punctul 35.

29 — Hotărârea Lapin ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri, C-358/11, EU:C:2013:142, punctele 37 și 38, precum și jurisprudența citată.

30 — O asemenea autorizare suplimentară ar putea fi admisă doar în temeiul clauzei de salvgardare de la articolul 129 din Regulamentul REACH.

31 — A se vedea punctul 16 de mai sus.

32 — Articolul 2 punctul 1 din capitolul 14 din Codul mediului.

33 — Argumentele guvernului suedez și ale Comisiei corespund cu privire la acest aspect cu rezumatul constatărilor efectuate de Hovrätten prezentate în decizia de trimitere, pe care instanța de trimitere nu le pune sub semnul întrebării.

utilizează baza de date, altele decât Inspectoratul pentru Produse Chimice, centrele de toxicologie, brigăzile de pompieri (care este posibil, de exemplu, să aibă nevoie de informații privind substanțele chimice care sunt prezente la locul unui accident), organismele responsabile pentru inspectarea instalațiilor clasificate și autoritățile locale. În al doilea rând, informațiile din registrul produselor suedez servesc ca bază pentru calcularea taxelor pentru substanțele chimice prin care se finanțează monitorizarea produselor chimice. În al treilea rând, registrul produselor suedez contribuie la furnizarea de statistici, inclusiv statistici oficiale privind utilizarea și vânzarea de substanțe chimice și permite analizarea tendințelor. În sfârșit, autoritățile naționale competente utilizează registrul produselor suedez atunci când pregătesc politica de mediu – inclusiv politica la nivelul Uniunii Europene – și pentru cercetare.

41. Aceste obiective și necesitatea implicită de a avea o imagine de ansamblu asupra produselor chimice fabricate sau importate în Suedia în cursul desfășurării unei activități comerciale, inclusiv situarea lor precisă în statul membru respectiv, explică motivul pentru care registrul produselor suedez și registrul Uniunii diferă în mod semnificativ unul de celălalt în ceea ce privește domeniul de aplicare și informațiile detaliate pe care le conțin.

42. Înregistrarea în temeiul Regulamentului REACH privește fabricarea sau introducerea pe piață a substanțelor în Uniunea Europeană în întregul său, în concordanță cu obiectivul stabilirii unui sistem integrat la nivelul Uniunii [34]. Această înregistrare impune industriei să obțină informațiile relevante despre substanțe și să utilizeze datele respective pentru prelucrarea lor în condiții de siguranță. Totuși, el nu oferă o imagine de ansamblu asupra fabricării sau a introducerii pe piață a substanțelor în fiecare stat membru.

43. Astfel, este cert că Regulamentul REACH nu impune, în principiu, înregistrarea substanțelor de către utilizatorii din aval [35]. Un utilizator din aval trebuie să informeze Agenția cu privire la identitatea sa, datele sale de contact și substanța (substanțele) pe care o (le) folosește doar atunci când, în esență, intenționează să utilizeze o substanță înregistrată într-un anumit mod care nu este deja acoperit prin înregistrare sau care este nerecomandat de furnizor [36]. Prin urmare, după cum în mod corect au arătat guvernul suedez și Comisia, registrul Uniunii nu oferă autorităților naționale informații sistematice referitoare la locul din Uniunea Europeană în care este utilizată de utilizatorii din aval o substanță înregistrată și cantitățile utilizate de aceștia. Dimpotrivă, un utilizator din aval care importă anual cel puțin 100 de kilograme dintr-un anumit produs chimic în Suedia este obligat să îl notifice Inspectoratului pentru Produse Chimice.

44. Scopurile concrete ale registrului produselor suedez explică totodată motivul pentru care cele două registre au o acoperire diferită în ceea ce privește categoriile de produse chimice supuse înregistrării și informațiile disponibile pentru fiecare produs. Astfel, cerința de notificare și de înregistrare în temeiul Codului mediului se aplică fabricanților și importatorilor de produse chimice în Suedia în măsura în care fabrică sau importă anual cel puțin 100 de kilograme dintr-un produs chimic. Dimpotrivă, înregistrarea în registrul Uniunii se realizează doar în cazul unui producător sau importator al unei substanțe, ca atare sau într-un amestec sau în amestecuri, în cantități anuale de o tonă sau mai mari [37]. În plus, cerința de notificare și de înregistrare aflată în discuție în procedura principală acoperă toate produsele chimice, inclusiv, așadar, *preparatele* de substanțe chimice, deși doar *substanțele* în sine sunt supuse înregistrării potrivit Regulamentului REACH (chiar și atunci când sunt incluse într-un

34 — A se vedea punctul 35 de mai sus.

35 — Cu excepția cazului în care utilizatorul din aval este de asemenea un producător de articole în care este prezentă o substanță care este supusă înregistrării potrivit articolului 7 din Regulamentul REACH.

36 — Articolul 37 alineatul (4) coroborat cu articolul 38 din Regulamentul REACH.

37 — Articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul REACH. În mod similar, un importator sau un producător de articole trebuie să prezinte o cerere de înregistrare Agenției pentru orice substanță aflată în compoziția articolelor respective doar dacă, printre altele, substanța este prezentă în articolele respective în cantități care totalizează anual peste o tonă/fabricant sau importator [articolul 7 alineatul (1)].

amestec sau un articol) [38]. Mai mult, unele dintre categoriile de informații care trebuie să fie furnizate potrivit Regulamentului Inspectoratului pentru Produse Chimice privesc exclusiv sau în esență preparate [39] sau (mai general) depășesc informațiile care trebuie să fie furnizate potrivit Regulamentului REACH [40].

45. În opinia noastră, nici formularea, nici obiectivele Regulamentului REACH nu sugerează că unui stat membru îi este interzis să impună fabricanților și importatorilor de produse chimice să furnizeze unei autorități naționale informații cum sunt cele cuprinse în registrul produselor suedez în vederea realizării unor obiective precum cele menționate la punctul 40 de mai sus. Astfel, considerentul (44) al Regulamentului REACH, potrivit căruia „toate înregistrările [trebuie] să fie transmise Agenției", se aplică doar în cadrul domeniului de aplicare al armonizării realizate prin Regulamentul REACH.

46. Considerăm că, dimpotrivă, un registru al produselor chimice precum cel în discuție în procedura principală poate promova obiectivele Regulamentului REACH privind asigurarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății umane și a mediului, pe lângă libera circulație a substanțelor pe piața internă.

47. În primul rând, după cum susțin, în esență, guvernele finlandez, norvegian și suedez, precum și Comisia, un registru al produselor chimice precum cel în discuție în procedura principală poate să ajute autoritățile naționale competente să verifice dacă operatorii economici își respectă obligațiile impuse de Regulamentul REACH. El poate fi utilizat, de exemplu, pentru a verifica dacă un producător sau un importator al unei substanțe, fie ca atare, fie în amestec, sau un producător ori un importator de articole în care este prezentă o substanță a atins pragul valoric care generează obligația de înregistrare potrivit articolului 6 sau 7 din Regulamentul REACH. Este posibil de asemenea să fie util pentru verificarea aspectului dacă un utilizator din aval folosește o substanță supusă autorizării în conformitate cu condițiile unei autorizații emise unui furnizor din amonte [41]. Un registru al produselor chimice precum cel în discuție în procedura principală poate astfel să facă parte din sistemul de controale oficiale pe care un stat membru le instituie în conformitate cu articolul 125 din Regulamentul REACH și, în final, să contribuie la îndeplinirea de către statul membru respectiv a obligațiilor de raportare potrivit articolelor 117 și 127.

48. În al doilea rând, pe baza unui asemenea registru, un stat membru poate propune modificări ale listei cu substanțe care sunt supuse autorizării sau restricționării (restricționărilor) în temeiul Regulamentului REACH.

49. Acoperirea largă a registrului produselor suedez oferă autorităților competente posibilități mai mari de efectuare a inspecțiilor privind fabricarea sau utilizarea produselor chimice în Suedia în cursul desfășurării unei activități comerciale și care depășesc anumite cantități. Aceasta se datorează în special faptului că cerința de notificare și de înregistrare aflată în discuție acoperă producerea sau importul de *preparate* compuse din substanțe chimice, precum și de substanțe chimice ca atare și se aplică în cazul unei persoane care produce și importă anual cel puțin 100 de kilograme dintr-un produs chimic (a zecea parte din pragul prevăzut de articolele 6 și 7 din Regulamentul REACH). Astfel de inspecții pot permite să se constate, de exemplu, ceea ce autoritățile competente consideră că prezintă un risc inacceptabil pentru sănătatea umană sau pentru mediu, ce necesită luarea unor măsuri la nivelul Comunității, generat de producerea, utilizarea sau introducerea pe piață a unei substanțe [42]. Într-o asemenea situație, Suedia poate propune fie adăugarea unei noi restricții sau modificarea unei restricții existente pe lista din anexa XVII prin depunerea la Agenție a unui dosar în

38 — În cadrul ședinței, guvernul suedez a confirmat faptul că aproximativ 90 % din toate înregistrările efectuate în registrul produselor suedez au ca obiect preparate de substanțe chimice.

39 — De exemplu, la articolul 4 din capitolul 3 din Regulamentul Inspectoratului pentru Produse Chimice, punctele care privesc vopselele, lacurile și produsele de refinisare a vehiculelor, precum și conservații incluși în compoziția produselor.

40 — De exemplu, la articolul 4 din capitolul 3 din Regulamentul Inspectoratului pentru Produse Chimice, punctele care privesc funcția produsului sau produsele care sunt utilizate în producție în calitate de produse de bază.

41 — Articolul 56 alineatul (2) din Regulamentul REACH.

42 — Articolul 68 alineatul (1) din Regulamentul REACH.

conformitate cu articolul 69 alineatul (4) din Regulamentul REACH și cu anexa XV la respectivul regulament [43]. Astfel, aceasta ilustrează rolul central pe care legiuitorul Uniunii l-a conferit statelor membre, nu doar în ceea ce privește punerea în aplicare a Regulamentului REACH în mod individual, ci și în ceea ce privește schimbul de informații prin intermediul Agenției (în special prin Comitetul statelor membre înființat în temeiul articolului 76 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul REACH) pentru analizarea normelor existente și propunerea unei armonizări suplimentare atunci când este necesar [44].

50. Prin urmare, concluzionăm că articolul 128 din Regulamentul REACH nu împiedică un stat membru să adopte dispoziții – precum cele din Codul mediului, din ordonanța și din Regulamentul Inspectoratului pentru Produse Chimice în discuție în procedura principală – care impun unei persoane care, în cursul desfășurării unei activități comerciale, importă anual o anumită cantitate de produse chimice pe teritoriul său să notifice acest import unei autorități publice în scopul înregistrării într-un registru al produselor chimice pentru protecția mediului și a sănătății umane.

Articolele 34 TFUE și 36 TFUE se opun unei cerințe de notificare și de înregistrare precum cea în discuție în procedura principală? (a doua întrebare)

51. Întrucât dispozițiile naționale în discuție în procedura principală nu intră în domeniul de aplicare al armonizării realizate prin Regulamentul REACH, este necesară abordarea celei de a doua întrebări privind libera circulație a mărfurilor [45]. Cerința de notificare și de înregistrare prevăzută la articolul 12 din capitolul 14 din Codul mediului și pusă în aplicare prin ordonanță și prin Regulamentul Inspectoratului pentru Produse Chimice este o măsură cu efect echivalent unei restricții cantitative la import în sensul articolului 34 TFUE în măsura în care se aplică în cazul produselor care provin din alte state membre? În cazul unui răspuns afirmativ, este aceasta justificată de obiectivul privind protecția mediului și a sănătății umane?

52. Trebuie să se considere că toate măsurile unui stat membru care sunt susceptibile să constituie un obstacol, direct sau indirect, efectiv sau potențial, în calea comerțului din cadrul Uniunii Europene au un efect echivalent unor restricții cantitative în sensul articolului 34 TFUE [46]. În special, este posibil ca formalitățile de import să poată să constituie un obstacol în calea comerțului pe piața internă și să împiedice accesul pe piață al unor mărfuri care sunt produse și comercializate în mod legal în alte state membre [47].

53. Deși cerința de notificare și de înregistrare în discuție în procedura principală nu este o condiție prealabilă pentru introducerea unui produs chimic pe piața suedeză [48], caracterul său obligatoriu, caracterul detaliat al informațiilor pe care solicitantul trebuie să le depună la Inspectoratul pentru Produse Chimice și impunerea de sancțiuni pentru nerespectarea obligațiilor sunt, toate, de natură să aibă efecte restrictive asupra liberei circulații a produselor chimice importate în Suedia din alte state membre [49].

43 — Dosarul respectiv trebuie să includă identitatea substanței și restricționarea (restricționările) propusă(e), o motivare pe scurt, informații privind pericolul și riscul, informații despre substanțele și tehnicile alternative, informații referitoare la motivul pentru care este necesară acțiunea la nivelul întregii Comunități și informații legate de impactul socio-economic al restricției propuse.

44 — A se vedea în special considerentele (20), (21), (103), (105) și (119).

45 — A se vedea de exemplu prin analogie Hotărârea ATRAL, C-14/02, EU:C:2003:265, punctele 49 și 61 și jurisprudența citată, precum și Hotărârea Radlberger Getränkegesellschaft și S. Spitz, C-309/02, EU:C:2004:799, punctele 56 și 57.

46 — Bine-cunoscuta „formulă Dassonville” (Hotărârea Dassonville, 8/74, EU:C:1974:82, punctul 5). Pentru o jurisprudență mai recentă, a se vedea Hotărârea Capoda Import-Export, C-354/14, EU:C:2015:658, punctul 39 și jurisprudența citată.

47 — A se vedea printre altele Hotărârea Ahokainen și Leppik, C-434/04, EU:C:2006:609, punctul 21 și jurisprudența citată.

48 — Punctul 39 de mai sus.

49 — A se vedea prin analogie Hotărârea Kieffer și Thill, C-114/96, EU:C:1997:316, punctul 28.

54. Guvernul suedez susține că o asemenea restricție este justificată de obiectivul privind protecția mediului și a sănătății umane urmărit de dispozițiile naționale în discuție în procedura principală [50].

55. În conformitate cu articolul 36 TFUE, articolul 34 TFUE nu se opune interdicțiilor sau restricțiilor la import justificate, printre altele, pe motive de protecție a sănătății și a vieții persoanelor și care au un caracter proporțional în raport cu aceste obiective. Mai mult, potrivit unei jurisprudențe constante, anumite „motive imperative" precum protecția mediului pot justifica măsuri naționale susceptibile să constituie un obstacol în calea comerțului din cadrul pieței interne și care nu se încadrează printre excepțiile prevăzute la articolul 36 TFUE, cu condiția ca aceste măsuri să fie aplicabile atât mărfurilor naționale, cât și mărfurilor provenite din alte state membre [51] și să fie proporționale cu obiectivul urmărit [52]. Aceasta înseamnă că măsurile naționale trebuie să fie de natură să asigure atingerea obiectivului în cauză și să nu depășească ceea ce este necesar pentru atingerea sa [53].

56. În prezenta cauză, cerința națională în discuție privește, printre altele, protecția mediului și se aplică atât la importul, cât și la fabricarea produselor chimice. Prin urmare, aceasta nu face o discriminare între produsele naționale și cele importate.

57. Întrucât protecția mediului, pe de o parte, și protecția vieții și a sănătății persoanelor, pe de altă parte, sunt obiective strâns legate, ele trebuie analizate împreună [54].

58. În ceea ce privește prima parte a analizei proporționalității, este clar că registrul produselor suedez are un caracter corespunzător pentru a asigura atingerea majorității obiectivelor prezentate la punctul 40 de mai sus. În primul rând, acest registru oferă autorităților competente informații utile pentru identificarea locurilor în care să efectueze inspecții pe baza unei evaluări a riscurilor. Prin urmare, poate facilita monitorizarea fabricării sau a utilizării produselor chimice în cursul desfășurării unei activități comerciale. Monitorizarea respectivă garantează inclusiv faptul că operatorii economici acționează cu respectarea obligațiilor prevăzute de Regulamentul REACH [55]. Mai mult, baza de date cuprinsă în registrul produselor suedez generează statistici referitoare la utilizarea și la vânzarea substanțelor chimice și permite analizarea tendințelor – de exemplu, cele privind categoriile și cantitățile de substanțe periculoase utilizate de industria suedeză sau proporția acestor produse importate în Suedia în comparație cu cele fabricate pe teritoriul țării respective. În sfârșit, este cert faptul că registrul produselor suedez (și probabil, de asemenea, statisticile și analizele tendințelor pe care acesta le permite) pot să ofere informații utile autorităților naționale competente atunci când elaborează politicile de mediu.

59. Dimpotrivă, nu avem convingerea că registrul produselor suedez este un instrument corespunzător pentru facilitarea unui răspuns rapid și adecvat în cazul unor accidente precum o otrăvire sau un incendiu la instalațiile unde sunt depozitate sau prelucrate produsele chimice. Cele mai multe dintre informațiile referitoare la produsele chimice nu trebuie să fie comunicate Inspectoratului pentru Produse Chimice imediat după import. Aceste informații pot fi prezentate până la data de 28 februarie

50 — A se vedea punctul 34 de mai sus.

51 — A se vedea de exemplu Hotărârea Aragonesa de Publicidad Exterior și Publivia, C-1/90 și C-176/90, EU:C:1991:327, punctul 13.

52 — A se vedea de exemplu Hotărârea Comisia/Danemarca, 302/86, EU:C:1988:421, punctele 9-12, Hotărârea Comisia/Austria, C-320/03, EU:C:2005:684, punctul 70, și Hotărârea Mickelsson și Roos, C-142/05, EU:C:2009:336, punctul 32.

53 — A se vedea printre altele Hotărârea ATRAL, C-14/02, EU:C:2003:265, punctul 64 și jurisprudența citată.

54 — A se vedea prin analogie Hotărârea Mickelsson și Roos, C-142/05, EU:C:2009:336, punctul 33.

55 — A se vedea punctul 47 de mai sus.

a anului calendaristic care urmează după nașterea obligației de înregistrare. În consecință, este perfect posibil ca autoritățile competente suedeze să *nu* dețină informațiile necesare pentru a reacționa în mod corespunzător în cazul unui accident care implică produse chimice. Există posibilitatea ca informațiile respective să nu fi fost încă notificate (în mod perfect legitim) [56].

60. În ceea ce privește a doua parte a analizei proporționalității, în opinia noastră, cerința de notificare și de înregistrare în discuție în procedura principală nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor menționate la punctul 58 de mai sus.

61. În primul rând, efectele cerinței respective asupra comerțului din cadrul pieței interne par să fie limitate [57]. Acest lucru nu împiedică introducerea pe piața suedeză a unor produse chimice provenite din alte state membre [58].

62. În al doilea rând, suntem de acord cu guvernele danez și suedez că doar imaginea de ansamblu asupra produselor chimice din Suedia pe care o oferă registrul produselor suedez poate să îndeplinească diferitele funcții menționate la punctul 40 de mai sus (în limitele precizate la punctul 58) și, în consecință, să atingă nivelul de protecție a mediului, precum și a vieții și a sănătății umane pe care Suedia urmărește să îl asigure. Registrul Uniunii elaborat în temeiul Regulamentului REACH nu oferă această imagine de ansamblu [59].

Concluzie

63. Pentru toate motivele de mai sus, propunem Curții să răspundă întrebărilor preliminare adresate de Högsta domstolen (Curtea Supremă, Suedia) după cum urmează:

„Potrivit interpretării lor corecte, nici articolul 128 din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), nici articolul 34 TFUE sau articolul 36 TFUE nu împiedică un stat membru să adopte dispoziții – precum cele din reglementarea națională în discuție în litigiul principal – care obligă o persoană care, în cursul desfășurării unei activități comerciale, importă anual o anumită cantitate de produse chimice pe teritoriul său să notifice importul respectiv unei autorități publice în scopul înregistrării într-un registru al produselor chimice, pentru protecția mediului și a sănătății umane.”

56 — Desigur că este posibil ca informațiile relevante să fie la dispoziția autorităților competente din alte motive. În cadrul ședinței, guvernul suedez a precizat că acte normative naționale sau locale distincte ar putea foarte bine să reglementeze, de exemplu, transportul substanțelor periculoase. Informațiile relevante pot fi disponibile și datorită cerinței de notificare prevăzute la articolul 6 din Directiva 96/82/CE a Consiliului din 9 decembrie 1996 privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase (JO 1997, L 10, p. 13, Ediție specială, 05/vol. 4, p. 8) (denumită în continuare „Directiva Seveso II”). Această dispoziție a fost înlocuită, cu efect de la 1 iunie 2015, prin articolul 7 din Directiva 2012/18/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 iulie 2012 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase, de modificare și ulterior de abrogare a Directivei 96/82/CE a Consiliului (JO 2012, L 197, p. 1) (denumită în continuare „Directiva Seveso III”).

57 — Subliniem din nou că raționamentul privește în cazul de față obligația de înregistrare ca atare, iar nu taxele pe care Suedia se pare că le percepe pentru produsele chimice importate pe teritoriul său.

58 — A se vedea punctul 39 de mai sus.

59 — A se vedea punctele 42 și 43 de mai sus.